
Å være lege og menneske i en pandemi

ANONYM

Forfatteren ønsker å være anonym, men vedkommendes identitet er kjent for redaksjonen.

Vi hadde levd med koronaviruset hengende over oss i nesten syv måneder. Vi hadde ikke sett familie på lenge. Vi hadde vært i begravelse til besteforeldre over skype. Vi hadde i over et halvt år vært konstant redde for å bli smittet og overføre smitte til noen som ikke tålte det.

Lars Saabye Christensen skrev at krig er presens. At krig er nåtid. Pandemi, derimot, er fortid. Det er å huske hvordan ting var før. Et minne om alt det vanlige vi tok for gitt i hverdagen. Det er å grave en tunnel og raskt innse at fjell og stein er hardt. Hardere enn vi ante. Det er å innse at det ikke er noen som graver fra den andre siden. Vi merker nesten ikke fremgang fra dag til dag. Kommer vi egentlig noen vei?

Jeg logget inn på helsenorge.no og sjekket svaret. Hjertet sank i brystet og tok heisen raskt og med tyngde ned i magen. *Påvist*, stod det. Jeg så bort på samboeren min. «Jeg må ringe jobben med én gang», sa jeg. Faen.

Jeg så for meg visittene de siste dagene. Jeg så meg selv stående over sengen til pasientene, smittebærende med noe de kunne dø av. En ufrivillig trojansk hest inne på sykehuset. Som Erlend Loes Rakel fikk jeg lyst til å gå ut i hagen, åpne luken og spasere rett ned i helvete. Hvor mange hadde jeg smittet? Flere av pasientene mine tålte jo ikke dette. Hvor mange kom til å dø på grunn av meg?

«Følelsen av å ha feilet, av å ha mislyktes i den nasjonale dugnaden, var overveldende»

Følelsen av å ha feilet, av å ha mislyktes i den nasjonale dugnaden, var overveldende. «Men du har ikke gjort noe galt.» Jeg så på samboeren min. Ristet på hodet, tårene trillet. Nei, men hadde jeg gjort *alt* jeg kunne for ikke å bli smittet? Følelsen av å ikke ha gjort nok, var gjennomgripende.

Det nyttet ikke å argumentere eller rasjonalisere. Jeg satt jo her som et bevis på min egen utilstrekkelighet. Hver gang jeg forsøkte å følge en noenlunde rasjonell tankerekke, ble jeg avbrutt av min egen angst. Enten var jeg et dårlig menneske og hadde tatt smitte med meg utenfra. Eller så var jeg en dårlig lege og var blitt smittet på

jobb. Alle tankerekker endte med død og elendighet. Jeg klarte to oppegående tanker før det kortsluttet. *Alle kan bli smittet – du har vært uheldig.* Tenking utviklet seg til en ubarmhjertig øvelse i tresteg. Men istedenfor å lande mykt i sanden, landet jeg i avgrunnen hver gang. *Alle kan bli smittet – du har vært uheldig ... men ingen andre har blitt smittet, så du må ha vært uforsiktig. Uansvarlig. Uforsvarlig.* Kanskje covid hadde ødelagt viktige synapser i hjernen?

«Den børen er bare så mye tyngre å bære når det plutselig er deg selv det gjelder»

Jeg sov dårlig og drømte om overskrifter: *Pasient smittet av lege døde*, stod det i VG, eller *Pårørende er rystet: Vi forventet at far var trygg på sykehus.*

Etter noen dager følte jeg meg mer samlet. Meldinger fra kollegaer lyste opp på skjermen min som små lamper og viste vei tilbake til fornuft og rasjonelle tankerekker. Vi står fortsatt midt inne i pandemitunnelen, og noen må fortsette å grave. Noen må tenne lys her inne. Vi vet ikke hvor lenge vi må bli her.

«Denne risikoen, både for å bli smittet og for å smitte andre mens du er på jobb, er jo noe alle helsearbeidere bærer på», sa en kollega. Jeg var enig i det. Den børen er bare så mye tyngre å bære når det plutselig er deg selv det gjelder.

Publisert: 14. desember 2020. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.20.0863

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. september 2026.